EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 4.6.2021.
COM(2021) 303 final

2018/0152 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju attiecībā uz regulas pieņemšanu, ar kuru vīzu informācijas sistēmas reformas nolūkā groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (EK) Nr. 810/2009, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861, (ES) 2019/817 un (ES) 2019/1896 un atceļ Padomes Lēmumus 2004/512/EK un 2008/633/TI, un attiecībā uz regulas pieņemšanu, ar ko attiecībā uz nosacījumu izveidi piekļuvei citām ES informācijas sistēmām VIS vajadzībām groza Regulas (ES) 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 un 2019/818

2018/0152 (COD)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM,

ko izstrādā atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 6. punktam,

par

Padomes nostāju attiecībā uz regulas pieņemšanu, ar kuru vīzu informācijas sistēmas reformas nolūkā groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (EK) Nr. 810/2009, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1860, (ES) 2018/1861, (ES) 2019/817 un (ES) 2019/1896 un atceļ Padomes Lēmumus 2004/512/EK un 2008/633/TI, un attiecībā uz regulas pieņemšanu, ar ko attiecībā uz nosacījumu izveidi piekļuvei citām ES informācijas sistēmām VIS vajadzībām groza Regulas (ES) 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 un 2019/818

1. KONTEKSTS

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei (dokuments COM(2018) 302 final – 2018/0152 COD):	2018. gada 16. maijs.
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums:	2018. gada 19. septembris.
Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja atzinuma datums:	2018. gada 12. decembris.
Eiropas Parlamenta nostājas datums (pirmais lasījums):	2019. gada 13. marts.
Padomes nostājas pieņemšanas datums:	2021. gada 27. maijs.

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Šā priekšlikuma konkrētie mērķi ir šādi:

(1) atvieglot vīzas pieteikumu procedūru;

(2) atvieglot un stiprināt pārbaudes ārējās robežas šķērsošanas vietās un dalībvalstu teritorijā;

(3) uzlabot Šengenas zonas iekšējo drošību, atvieglojot informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm par trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ir ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju turētāji.

Ir izvirzīti arī vairāki papildmērķi, proti:

(4) atvieglot trešo valstu valstspiederīgo identitātes pārbaudes, ko dalībvalsts teritorijā veic migrācijas un tiesībaizsardzības iestādes;

(5) atvieglot bezvēsts pazudušu personu identifikāciju;

(6) palīdzēt identificēt un atgriezt personas, kuras, iespējams, neatbilst vai vairs neatbilst nosacījumiem par ieceļošanu, atrašanos vai uzturēšanos dalībvalstu teritorijā;

(7) palīdzēt tiesībaizsardzības iestādēm piekļūt datiem par personām, kuras iesniegušas pieteikumu īstermiņa vīzu saņemšanai, un šo vīzu turētājiem (kas jau ir iespējams saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem), un nodrošināt šādu piekļuvi arī datiem par ilgtermiņa vīzu un uzturēšanās atļauju turētājiem, kad tas vajadzīgs, lai novērstu, izmeklētu un atklātu smagus noziegumus un terorismu vai sauktu pie atbildības par tiem, vienlaikus nodrošinot augstus datu aizsardzības un privātuma standartus;

(8) apkopot statistiku, lai palīdzētu izstrādāt Eiropas Savienības migrācijas politiku, pamatojoties uz gūtajām atziņām.

3. KOMENTĀRI PAR PADOMES NOSTĀJU

Padomes 1. lasījumā pieņemtā nostāja pilnībā atspoguļo trialoga sarunās panākto Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas vienošanos, kas noslēgta 2020. gada 16. decembrī.

Ar vienošanos tiek saglabāti Komisijas ierosinātie būtiskie elementi un jauninājumi, no kuriem dažos ir veikti konkrēti grozījumi, kā izklāstīts turpmāk.

Attiecībā uz automatizētiem vaicājumiem, ko veic citās informācijas sistēmās, Eiropas Parlaments un Padome lielā mērā piekrita Komisijas ierosinātajam to datubāzu[1] sarakstam, kurās vaicājumu veic vīzu informācijas sistēma (VIS), kaut arī – dažu datubāzu gadījumā – ar nosacījumiem un papildu drošības pasākumiem. Detalizētāki noteikumi tika paredzēti attiecībā uz trāpījumu manuālo pārbaudi un turpmākajiem pasākumiem saistībā ar tiem, kuru veikšana tiks uzticēta dažādām iestādēm atkarībā no trāpījumu izraisījušo datu avota un sensitivitātes. Deleģētajā aktā tiks noteikti detalizēti noteikumi vaicājumu un pārbaužu veikšanai. Vairāki "izrietošie grozījumi" nodrošina, ka to informācijas sistēmu juridiskie instrumenti, kurās veikts vaicājums, pilnībā atbilst jaunajiem noteikumiem par automatizētajiem vaicājumiem.

Ilgtermiņa vīzas un uzturēšanās atļaujas tiks reģistrētas vīzu informācijas sistēmā, un attiecībā uz tām tiks veikti automatizēti vaicājumi citās informācijas sistēmās jau pieteikuma iesniegšanas brīdī, nevis tikai pēc to izdošanas. Tiks ierobežotas konkrētu iestāžu tiesības piekļūt to personu datiem, kuras ilgāk par 10 gadiem ir bijušas uzturēšanās atļauju turētājas.

Attiecībā uz biometriskiem datiem Eiropas Parlaments un Padome piekrita ierosinātajai tā vecuma samazināšanai, no kura ņem pirkstu nospiedumus, nepilngadīgo gadījumā samazinot to no 12 līdz 6 gadiem, kā arī ieviesa maksimālo šā vecuma ierobežojumu – 75 gadi. Vienlaikus tiks ieviesti vairāki drošības pasākumi un ierobežojumi attiecībā uz piekļuvi bērnu biometriskajiem datiem. Faktiskie sejas attēli tiks glabāti vīzu informācijas sistēmā un izmantoti biometrisko datu salīdzināšanai, tostarp, lai pārbaudītu personu identitāti vai identificētu personas, meklējot minētos attēlus vīzu informācijas sistēmā un ievērojot konkrētus nosacījumus un stingrus drošības pasākumus.

Vīzu informācijas sistēmā kā automatizēts mehānisms tiks integrēti konkrēti riska rādītāji, ar kuru palīdzību pārbaudīs visus īstermiņa vīzu pieteikumus. Procedūras un pārvaldības struktūra attiecībā uz šiem konkrētajiem riska rādītājiem ir saskaņotas ar Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas (*ETIAS*) pārbaudes noteikumos[2] paredzētajām procedūrām un pārvaldības struktūru.

---

[1] Ieceļošanas/izceļošanas sistēma (IIS), Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma (*ETIAS*), tostarp *ETIAS* kontrolsaraksts, Šengenas Informācijas sistēma (*SIS*), *Eurodac*, Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēma par trešo valstu valstspiederīgajiem (*ECRIS-TCN*), Eiropola dati, kā arī Interpola Zagto un pazaudēto ceļošanas dokumentu (*SLTD*) datubāze un Interpola datubāze par ceļošanas dokumentiem, par kuriem izdoti paziņojumi (*TDAWN*).

[2] Regulas (ES) 2018/1240 33. pants

Eiropas Parlaments un Padome piekrita noteikumiem par pārvadātāju vārteju, ko izmanto, lai vīzu informācijas sistēmā pārbaudītu vīzas un uzturēšanās atļaujas. Pārvadātājiem būs jāinformē pasažieri, kuriem atteikta iekāpšana, par to, kā pieprasīt piekļuvi vīzu informācijas sistēmas datiem. Uz pārvadātājiem, kuri pārvadā grupas pa sauszemi ar autobusiem, pirmo 18 mēnešu laikā pēc piemērošanas sākuma attieksies atkāpe no iepriekš minētajiem noteikumiem.

Tā lēmuma[3] noteikumi, ar kuru izveido vīzu informācijas sistēmu, ir iestrādāti Vīzu informācijas sistēmas regulā. Spēkā esošie noteikumi par datu aizsardzību ir saskaņoti ar līdzīgiem, nesen pieņemtiem juridiskiem instrumentiem un vispārējo regulējumu datu aizsardzības jomā.

Vienošanās paredz arī noteikumus par grozītās regulas piemērošanu līdz 2023. gada beigām un par pastiprinātu uzraudzību un ziņošanu izstrādes posmā.

Komisija atbalstīja trialoga sarunās panākto vienošanos. Atjauninātā vīzu informācijas sistēma kopā ar ieceļošanas/izceļošanas sistēmu un *ETIAS* nodrošinās pamatu labākai ES ārējo robežu pārvaldībai un uzlabos sadarbspēju starp visām Eiropas robežu, migrācijas, drošības un tiesiskuma sistēmām. Tādējādi šī vienošanās sniedz būtisku ieguldījumu, lai sasniegtu mērķi – panākt to, ka visas jaunās un atjauninātās informācijas sistēmas līdz 2023. gada beigām ir gatavas sākt darbu un ir pilnībā sadarbspējīgas.

4. SECINĀJUMS

Komisija akceptē Padomes nostāju.

[3] Padomes Lēmums 2004/512/EK.